

Malmö stad
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Datum

2025-02-19

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2024-23391

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Justitiedepartementet -
Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga
lagöverträdare (SOU 2024:93)
STK-2024-1758**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att förslagen kan bidra till att fler brott som begås av barn kan klaras upp. Förslagen kan också bidra till att dessa barns problem med kriminalitet synliggörs och att de då kan få stöd och hjälp av socialtjänsten.

Nämnden ser att det finns risker med förslaget om förlängd häktningstid. Längre häktningstider kan vara skadligt för barns hälsa och utveckling, inte minst då de flesta häktade barn får restriktioner gällande kontakter med omvärlden.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det är angeläget att skydda barn från att bli utnyttjade av vuxna kriminella i syfte att begå grova brott.

Att använda hemliga tvångsmedel mot barn som inte är straffmyndiga är ett mycket ingripande medel. Det är möjligt att det bidrar till att minska incitamenten för kriminella nätverk att utnyttja barn att begå grova brott som mord och mindre grova brott som transport eller förvaring av vapen och narkotika.

Det är också möjligt att fler brott som begås av barn kan klaras upp. Det kan bidra till att dessa barns problem med kriminalitet synliggörs och att de då kan få stöd och hjälp av socialtjänsten. Om barn som riskerar att radikaliseras eller hamna i kriminalitet kan upptäckas i tid genom underrättelseverksamheten, kan socialtjänsten på ett tidigare stadium vidta förebyggande åtgärder.

Det är dock svårt att förutsäga effekterna och konsekvenserna av förslagen. Förvaltningen anser att det är bra att de mest ingripande förslagen om hemliga tvångsmedel föreslås vara tidsbestämda. Det finns då en möjlighet att utvärdera nyttan och effekten av dem.

Det finns risker med förslaget om förlängd häktningstid. Ett frihetsberövande är den mest ingripande åtgärden mot en person. Längre häktningstider kan vara skadligt för barnens hälsa och utveckling, inte minst då de flesta häktade barn får restriktioner gällande kontakter med omvärlden.

I Kriminalvårdens forskningsrapport *Kartläggning av häktade barn och ungdomar i Sverige 2019-2020 (Kriminalvården 2022)* framgår att även om det finns få studier som specifikt undersöker häktade barn och ungdomar finns det både likheter och skillnader med frihetsberövande verkställigheter (såsom fängelse).

En skillnad är att häktningstiden är en mer restriktiv miljö och att det finns flera osäkerhetsfaktorer som kan vara mycket påfrestande. Det är svårt för barnet att veta hur länge man kommer att vara frihetsberövad, vad rättegången innebär och hur framtiden kommer att bli. Rapporten konstaterar att eftersom barn och ungdomar fortfarande är under utveckling kan frihetsberövandet få allvarliga konsekvenser för deras framtida psykiska hälsa.

Rapporten lyfter att det finns en överrepresentation av psykisk ohälsa hos frihetsberövade ungdomar. I den kartläggning av frihetsberövade barn och ungdomar som ligger till grund för rapporten framkommer ett samband mellan psykisk ohälsa under häktningstiden och tidigare erfarenhet av psykisk ohälsa samt även ett samband med längre tid i häkte. Rapporten uppmärksammar att det är en särskilt sårbar och resurskrävande grupp när det kommer till häktetiden.

Med tanke på ovanstående är det oroande att utredningen konstaterar att Kriminalvården har rapporterat att flera häkten haft mycket svårt att nå kravet på fyra timmars isoleringsbrytande tid för häktade barn på grund av kapacitetsproblem.

Nämnden anser att bestämmelsen om utökad häktningstid bör tidsbegränsas i likhet med förslagen om hemliga tvångsmedel mot barn. Ett tillfälligt beslut skulle göra det möjligt att utvärdera effekter och konsekvenser av utökad häktningstid. Det skulle vara olyckligt om det sker en förskjutning av häktetider för fler brott än de allra grövsta brotten så att fem månader blir standard och inte det maxtak som det är tänkt att vara.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt- Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]